Test Booklet No. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰ.	This booklet contains 32 pages. ਇਸ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ 32 ਪੰਨੇ ਹਨ।	PAPER - 1 Test Booklet / ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ	Test Booklet Series ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼
1031000003	Do not open this Test Booklet until you ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇ		AC
10010000	Read the instructions on the back cover ਇਸ ਬੁਕਲੈਂਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਵਰ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗ		AU

Allowed Time: 120 Minutes Maximum Marks: 100 ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸਮਾਂ: 120 ਮਿੰਟ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ : 100

- The OMR Answer Sheet is inside this Test Booklet. Once directed, You have to open the top seal of Test Booklet, take out the Answer Sheet and fill in the particulars carefully with black ball point pen only.
- 2. Duration of test is of 120 minutes and question paper consists of 100 objective type questions. Each question carries 1 mark for correct answer. There is no negative marking.
- 3. Use Black Ball Point Pen only.
- **4.** Make sure that the Test Booklet Series Code entered by you on the Answer Sheet is same as mentioned in Test Booklet.
- Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet.
- **6.** The answers are to be marked on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener/ eraser / blade is allowed for changing answers.
- 7. After opening the Test Booklet, you need to ensure that there is no presence of any misprint in question paper, torn pages or blank pages in the Test Booklet. In case, such discrepancy is found in test booklet, you need to bring it to the notice of the Invigilator and get it replaced by another Test booklet of same series.
- **8.** For any question, if there is any discrepancy found between Punjabi & English version of question then English version of the question shall be considered as final.
- 9. Details of Sections in Question Paper:

Section	Subjects	No. of Questions
Section-1	General Awareness	35
Section-2	Quantitative Aptitude and Numerical Skills	20
Section-3	Mental Ability and Logical Reasoning	20
Section-4	Language Skills (Punjabi/ English)	20
Section-5	Digital Literacy and Awareness	05

- ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਇਸ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਹਦਾਇਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਲ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੋ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ।
- ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ 120 ਮਿੰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 100 ਆੱਬਜੈਕਟਿਵ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 1 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ। <u>ਇਸ ਵਿਚ</u> ਕੋਈ ਨੈਗੇਟਿਵ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 3. ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਬਾੱਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- 4. ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਕੋਡ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- 6. ਉੱਤਰ ਸਿਰਫ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ। ਉੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵ੍ਹਾਈਟਨਰ / ਰਬੜ / ਬਲੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 7. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਛਪਾਈ, ਫ਼ਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤੀ ਹੈ,ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਾਲ ਬਦਲੋ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੂਪਾਂਤਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:

ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਭਾਗ -1	ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)	35
ਭਾਗ -2	ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ	20
ਭਾਗ -3	ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ	20
ਭਾਗ -4	ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)	20
ਭਾਗ -5	ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ	05

Name of the candidate (In Capitals)		
ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ (ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ)		
Roll Number / ਰੋਲ ਨੰਬਰ	In figures(ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ)	
Name of Test Center / ਟੈਸਟ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਨਾਮ	In words(ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)	
Signature of the Candidate within box / ਬਾਕਸ ਦੇ ਪ	ਅੰਦਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾ ਖਰ	Signature of the Invigilator within box/ ਬਾੱਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ

Note: English Language will prevail if there is any discrepancy in instructions for Punjabi Language. ਨੋਟ: ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਹਦਾਇਤ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗੀ।

		General Awareness / ਜਨਰਲ ਅ	ਵੇਅਰਨੈ	ਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)
1.	Which state borders Punjab on the South?		ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਰਾਜ ਸਥਿਤ ਹੈ?	
	(A)	Haryana	(A)	ਹਰਿਆਣਾ
	(B)	Delhi	(B)	ਦਿੱਲੀ
	(C)	Himachal Pradesh	(C)	ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
	(D)	Madhya Pradesh	(D)	ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
2.	Whic	ch city of Punjab is famously known	ਪੰਜਾਬ	। ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿਟੀ ਬਿਊਟੀਫੁੱਲ (City
	as C	ity Beautiful?	Beau	utiful) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
	(A)	Amritsar	(A)	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
	(B)	Ludhiana	(B)	ਲੁਧਿਆਣਾ
	(C)	Pathankot	(C)	ਪਠਾਨਕੋਟ
	(D)	Chandigarh	(D)	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3.	What is another name of Qila Raipur Sports Festival?		ਕਿਲਾ ਹੈ?	ਰਾਏਪੁਰ ਸਪੋਰਟਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਕੀ
	(A)	Rural Commonwealth	(A)	ਰੂਰਲ ਕਾਮਨਵੈਲਥ
	(B)	Rural Olympics	(B)	ੂ ਰੂਰਲ ਓਲੰਪਿਕਸ
	(C)	Rural Championship	(C)	ੂ ਰੂਰਲ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ
	(D)	Rural Wimbledon	(D)	ਰੂਰਲ ਵਿੰਬਲਡਨ
4.		re is Shamsher Khan's tomb located injab?	ਪੰਜਾਬ ਹੈ?	। ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਖਾਨ ਦਾ ਮਕਬਰਾ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ
	(A)	Gurdaspur	(A)	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
	(B)	Jalandhar	(B)	- ਜਲੰਧਰ
	(C)	Amritsar	(C)	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
	(D)	Phillaur	(D)	ਫਿਲੌਰ
5.	In a f	fibre optic cable signal travels in the of:	ਫਾਈੲ	ਬਰ ਆਪਟਿਕ ਕੇਬਲ ਵਿੱਚ ਸਿਗਨਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ।
	(A)	Electricity	(A)	ਬਿਜਲੀ
	(B)	Magnetism	(B)	ਚੁੰਬਕਤਾ
	(C)	Sound	(C)	ਧੁਨੀ
	(D)	Light	(D)	ਪ੍ਰਕਾਸ਼

- 6. Which provision of the Constitution of India provides immunity from 'self incrimination' (witness against himself)?
 - (A) Article 19
 - (B) Article 20
 - (C) Article 21
 - (D) Article 22
- 7. Which of the following provisions of the Indian Constitution has been taken from the Weimar Constitution of Germany?
 - (A) Directive Principles of State Policy
 - (B) Federalism
 - (C) Emergency and its effects on the Fundamental Rights
 - (D) Concurrent List
- Panchayati Raj Institutions and urban
 local bodies led towards a system called:
 - (A) Democratic pluralism
 - (B) Democratic monism
 - (C) Democratic centralisation
 - (D) Democratic decentralisation
- 9. What proportion do the elected members of the district level Panchayat have in the District Planning Committee?
 - (A) Half of the strength
 - (B) One-third of the total strength
 - (C) Two-thirds of the total strength
 - (D) Four-fifths of the total strength

4

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਵਿਧਾਨ 'ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ (self -incrimination)' (ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ) ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

- (A) ਅਨੁਛੇਦ 19
- (B) ਅਨੁਛੇਦ 20
- (C) ਅਨੁਛੇਦ 21
- (D) ਅਨੁਛੇਦ 22

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਵੇਮਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

- (A) ਰਾਜ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ
- (B) ਸੰਘਵਾਦ
- (C) ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
- (D) ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (A) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਨੇਕਵਾਦ
- (B) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਦਵੈਤਵਾਦ
- (C) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ
- (D) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਨ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?

- (A) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਅੱਧਾ
- (B) ਕੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ
- (C) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ
- (D) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਚਾਰ-ਪੰਜਵਾਂ

10.	When was the province of "East Punjab"			'ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ' ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਨਾਮ 'ਪੰਜਾਬ' ਕਦੋਂ ਰੱਖਿਆ		
	renan	ned as the state of "Punjab"?	ਗਿਆ	ਸੀ?		
	(A)	1950	(A)	1950		
	(B)	1956	(B)	1956		
	(C)	1966	(C)	1966		
	(D)	1971	(D)	1971		
11.		n among the following was not a part iala and East Punjab States Union?	ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ?			
	(A)	Patiala	(A)	ਪਟਿਆਲਾ		
	(B)	Faridkot	(B)	ਫਰੀਦਕੋਟ		
	(C)	Malerkotla	(C)	ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ		
	(D)	Pathankot	(D)	ਪਠਾਨਕੋਟ		
12.		ch year was the Sikh political party, mani Akali Dal found?		ਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਨਾ ਕਿਸ ਸਾਲ ਹੋਈ ਸੀ?		
	(A)	1900	(A)	1900		
	(B)	1910	(B)	1910		
	(C)	1920 1930	(C) (D)	1920 1930		
	(D)	1930	(D)	1900		
13.		ch district Roshni Da mela ised every year in Punjab?		ਵਿੱਚ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਹੜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਗਿੱਦਾ ਹੈ?		
	(A)	Amritsar	(A)	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
	(B)	Ludhiana	(B)	ਲੁਧਿਆਣਾ		
	(C)	Jalandhar	(C)	ਜਲੰਧਰ		
	(D)	Bathinda	(D)	ਬਠਿੰਡਾ		
14.	comm	nin Amarinder Singh was nissioned in which regiment of the n Army?		ਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਕਿਸ ਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?		
	(A)	Gorkha Rifles	(A)	ਗੋਰਖਾ ਰਾਈਫਲਜ਼		
	(B)	Bihar Regiment	(B)	ਬਿਹਾਰ ਰੈਜੀਮੈਂਟ		
	(C)	Sikh Regiment	(C)	ਸਿੱਖ ਰੈਜੀਮੈਂਟ		
	(D)	Madras Regiment	(D)	ਮਦਰਾਸ ਰੈਜੀਮੈਂਟ		

15.	House after comm	among the following addresses the e of the People at the first session each general election and at the nencement of the first session of year?	ਸੈਸ਼ਨ	ਵੇੱਚੋਂ ਕੌਣ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?	
	(A)	The President of India	(A)	ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ	
	(B)	The Speaker of Lok Sabha	(B)	ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਸਪੀਕਰ	
	(C)	The Prime minister of India	(C)	ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ	
	(D)	The Chairman of Rajya Sabha	(D)	ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ	
16.	Delhi has all the legislative powers of a state, EXCEPT:		_	ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ।	
	(A)	Police and land	(A)	ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਭੂਮੀ	
	(B)	Education and health	(B)	ੁ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ	
	(C)	Sanitation and construction	(C)	ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ	
	(D)	Local bodies and rural areas	(D)	ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰ	
17.	Which of the following schedules of the Constitution of India recognises 22		ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 22 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ		
			_	ਂ ਉ ਆਰਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਜ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ	
	langu	ages as official languages?	ਹੈ?		
	langu (A)	ages as official languages? Sixth schedule	ਹੈ? (A)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ	
	langu (A) (B)	sages as official languages? Sixth schedule Seventh schedule	ਹੈ? (A) (B)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ	
	(A) (B) (C)	sages as official languages? Sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule	ਹੈ? (A) (B) (C)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ	
	langu (A) (B)	sages as official languages? Sixth schedule Seventh schedule	ਹੈ? (A) (B)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ	
18.	(A) (B) (C) (D) Article	sages as official languages? Sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule	ਹੈ? (A) (B) (C) (D)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ	
18.	(A) (B) (C) (D) Article	sages as official languages? Sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule Ninth schedule e 22 of Indian constitution related to amental Rights, provides the citizens	ਹੈ? (A) (B) (C) (D)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ	
18.	(A) (B) (C) (D) Article Funda with _	sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule Ninth schedule e 22 of Indian constitution related to amental Rights, provides the citizens	ਹੈ? (A) (B) (C) (D) ਮੌਲਿਕ ਅਨੁਛੇ	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ' ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦ 22 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।	
18.	(A) (B) (C) (D) Article Funda with _ (A)	sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule Ninth schedule e 22 of Indian constitution related to amental Rights, provides the citizens abolition of titles	ਹੈ? (A) (B) (C) (D) ਮੌਲਿਕ ਅਨੁਛੇ	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦ 22 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ	
18.	(A) (B) (C) (D) Article Funda with _ (A)	sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule Ninth schedule e 22 of Indian constitution related to amental Rights, provides the citizens abolition of titles protection against arrest and	ਹੈ? (A) (B) (C) (D) ਮੌਲਿਕ ਅਨੁਛੇ	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦ 22 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ	
18.	langu (A) (B) (C) (D) Article Funda with _ (A) (B)	Sixth schedule Seventh schedule Eighth schedule Ninth schedule 22 of Indian constitution related to amental Rights, provides the citizens abolition of titles protection against arrest and detention in certain cases	ਹੈ? (A) (B) (C) (D) ਮੌਲਿਕ ਅਨੁਛੇ (A) (B)	ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦ 22 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ	

19.				ਗੇਮਾਂ ਜਾਂ ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਕੋਡ ਲੁਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ?	
	(A)	Disk Cleaner	(A)	ਡਿਸਕ ਕਲੀਨਰ	
	(B)	Boot Sector Virus	(B)	ਬੂਟ ਸੈਕਟਰ ਵਾਇਰਸ	
	(C)	Worm	(C)	ਵੌਰਮ	
	(D)	Trojan Horse	(D)	ਟ੍ਰੋਜਨ ਹੌਰਸ	
20.		h among the following is built in outers to connect it to a wired ork?		ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਯੁਕਤ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਜੋੜ੍ਹਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ?	
	(A)	Ethernet Port	(A)	ਈਥਰਨੈਂਟ ਪੋਰਟ	
	(B)	Parallel Port	(B)		
	(C)	VGA Monitor Port	(C)	.	
	(D)	PS/2 Ports	(D)	PS/2 ਪੋਰਟਸ	
21.		h among the following is NOT a type umar Dance?	ਹੇਠਾਂ ਿ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਝੂਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ?	
	(A)	Sutlej Jhumar	(A)	ਸਤਲੁਜ ਝੂਮਰ	
	(B)	Beas Jhumar	(B)	ਬਿਆਸ ਝੁਮਰ	
	(C)	Malwan Jhumar	(C)	ੂ ਮਾਲਵਾ ਝੂਮਰ	
	(D)	Multani Jhumar	(D)	ਮੁਲਤਾਨੀ ਝੂਮਰ	
22.		re is the Gurudwara Dukh Nivaran o located?	ਗੁਰਦੁ	ਆਰਾ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?	
	(A)	Amritsar	(A)	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
	(B)	Bhatinda	(B)	ਬਠਿੰਡਾ	
	(C)	Patiala	(C)	ਪਟਿਆਲਾ	
	(D)	Chandigarh	(D)	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	
23.		h is a Sikh festival held to nemorate Sri Guru Nanak Dev Ji's ?		ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?	
	(A)	Teeyan	(A)	ਤੀਆਂ	
	(B)	Diwali	(B)	ਦੀਵਾਲੀ	
	(C)	Guruparab	(C)	ਗੁਰਪੁਰਬ	
	(D)	Rakshabandhan	(D)	ਰਕਸ਼ਾਬੰਧਨ ਰਕਸ਼ਾਬੰਧਨ	

24.	Who was the Mahant of Gurudwara Guru Ka Bagh before it was obtained by Akali dal in the year 1922?			1922 ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਦਾ ਮਹੰਤ ਕੌਣ ਸੀ?		
	(A)	Mahant Sundar Das	(A)	ਮਹੰਤ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ		
	(B)	Mahant Narayan Das	(B)	ਮਹੰਤ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ		
	(C)	Bhai Laxman Singh	(C)	ਭਾਈ ਲਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ		
	(D)	Ripudaman Singh	(D)	ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ		
25.	_	government's 'Padhna Likhna van' aims to achieve which of the ving?		ਾਰ ਦੇ 'ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਿਖਣਾ ਅਭਿਆਨ' ਦਾ ਟੀਚਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ?		
	(A)	Full Employment	(A)	ਪੂਰਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ		
	(B)	Basic Literacy	(B)	ੂ ਮੁੱਢਲੀ ਸਾਖਰਤਾ		
	(C)	Higher Education	(C)	ੂ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ		
	(D)	Technical Education	(D)	ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ		
26.	Soda water contains which of the following gases?		ਸੋਡਾ ਵਾਟਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?			
	(A)	Carbon Dioxide	(A)	ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ		
	(B)	Hydrogen	(B)	ਹਾਈਡਰੋਜਨ		
	(C)	Nitrogen	(C)	ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ		
	(D)	Ammonia	(D)	ਅਮੋਨੀਆ		
27.		ial plains formed by Ghaggar river in n-east of Punjab are known as 		ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਗਏ ਜਲੋੜ੍ਹੀ ਮੈਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ।		
	(A)	Bet	(A)	ਬੇਟ		
	(B)	Khadar	(B)	ਖਾਦਰ		
	(C)	Nally	(C)	ਨੈਲੀ		
	(D)	Kandi	(D)	ਕੰਡੀ		
28.	Which	h Sikh Guru created the Khalsa in ?	ਕਿਸ ਿ ਕੀਤੀ?	ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੇ 1699 ਵਿੱਚ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ •		
	(A)	Guru Nanak Dev	(A)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ		
	(B)	Guru Amardas	(B)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ		
	(C)	Guru Gobind Singh	(C)	ਮ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ		
	(D)	Guru Har Rai	(D)	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਏ ਜੀ		

29.	At which part of the eye is the image of an object formed?			ਅੱਖ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਦਾ ਹੈ?	
	(A)	Sclera	(A)	ਸਕਲੇਰਾ (Sclera)	
	(B)	Pupil	(B)	ਪੁਤਲੀ (Pupil)	
	(C)	Retina	(C)	ਰੇਟੀਨਾ (Retina)	
	(D)	Iris	(D)	ਆਇਰਸ (Iris)	
30.		want to store charge, which of the ing device you will use?		ਤੁਸੀਂ ਚਾਰਜ ਸਟੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?	
	(A)	Ammeter	(A)	ਐਮਮੀਟਰ	
	(B)	Resistor	(B)	ਰੈਜਿਸਟਰ	
	(C)	Capacitor	(C)	ਕਪੈੱਸਟਰ	
	(D)	Transistor	(D)	ਟ੍ਰਾਂਜਿਸਟਰ	
31.	_	nt-hand thumb rule, thumb point ds	ਸੱਜੇ ਹੱ	ਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਅੰਗੂਠਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।	
	(A)	The direction of magnetic field	(A)	ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ	
	(B)	The direction of magnetic force	(B)	- ਚੁੰਬਕੀ ਬਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ	
	(C)	The direction of electron	(C)	_ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ	
	(D)	The direction of current	(D)	ਕਰੰਟ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ	
32.		n disease among the following does ave a vaccine?	ਹੇਠ ਇ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਲੁਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਟੀਕਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ?	
	(A)	Chickenpox	(A)	ਚੇਚਕ	
	(B)	Hepatitis A	(B)	ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ A	
	(C)	Hepatitis B	(C)	ਹੈਪੇਟਾਈਟਸ в	
	(D)	HIV	(D)	HIV	
33.		n among the following is a warrior of Sikhism?		ਦੇੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਫ਼ਿਰਕਾ ਹੈ?	
	(A)	Udasi	(A)	ਉਦਾਸੀ	
	(B)	Nihang	(B)	- ਨਿਹੰਗ	
	(C)	Namdhari	(C)	ਨਾਮਧਾਰੀ	
	(D)	Nirmala	(D)	ਨਿਰਮਲਾ	

- 34. Who among the following appears on behalf of the Government of India in any reference made by the President to the Supreme Court as per Article 143 of the Constitution of India?
 - (A) Vice President
 - (B) Prime Minister
 - (C) Attorney General
 - (D) Home Minister
- 35. Which article of the Constitution of India authorises the President to seek the opinion of the Supreme Court?
 - (A) Article 134
 - (B) Article 139
 - (C) Article 143
 - (D) Article 148

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 143 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- (A) ੳਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- (B) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- (C) ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ
- (D) ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਅਨੁਛੇਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?

- (A) ਅਨਛੇਦ 134
- (B) ਅਨੁਛੇਦ 139
- (C) ਅਨੁਛੇਦ 143
- (D) ਅਨਛੇਦ 148

Quantitative Aptitude and Numerical Skills / ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ

- 36. Find the average of following numbers: 245, 452, 729, 927, 121, 208
 - (A) 474
 - (B) 744
 - (C) 447
 - (D) 454

- ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਪਤਾ ਕਰੋ। 245, 452, 729, 927, 121, 208
- (A) 474
- (B) 744
- (C) 447
- (D) 454
- 37. If 0.42a = 0.00224b, then find $\frac{b-a}{b+a}$.
 - (A) $\frac{373}{377}$
 - (B) $\frac{19}{13}$
 - (C) $\frac{377}{373}$
 - (D) $\frac{13}{19}$

- ਜੇਕਰ 0.42a = 0.00224b ਹੈ, ਤਾਂ $\frac{b-a}{b+a}$ ਪਤਾ ਕਰੋ।
- (A) $\frac{373}{377}$
- (B) $\frac{19}{13}$
- (C) $\frac{377}{373}$
- (D) $\frac{13}{19}$

38. Simplify the following.

$$(1.2)^3 - (0.8)^2$$

(A) 10.88

(B) 1.88

(C) 1.088

(D) 18.8 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

 $(1.2)^3 - (0.8)^2$

(A) 10.88

(B) 1.88

(C) 1.088

(D) 18.8

Simplify the following. 39.

$$\frac{7}{13}$$
 of 1092 of $\frac{3}{8}$ of $\frac{4}{21}$

(A) 34

(B) 42

(C) 45

(D)

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

$$\frac{4}{21}$$
 ਦਾ $\frac{3}{8}$ ਦਾ 1092 ਦਾ $\frac{7}{13}$

(A) 34

(B) 42

(C) 45

(D)

40. If 20 women earn ₹ 2000 in 5 days, how much will 30 women earn in 8 days?

(A) ₹ 6000

(B) ₹ 2200

(C) ₹ 4800

(D) ₹ 4000 ਜੇ 20 ਔਰਤਾਂ 5 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ₹ 2000 ਕਮਾੳਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਤਾਂ 30 ਔਰਤਾਂ 8 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨਗੀਆਂ?

(A) ₹ 6000

(B) ₹ 2200

(C) ₹ 4800

(D) ₹ 4000

41. A can dig a hole in 40 days and B can do it in 60 days. Along with C, they did the job in 12 days only. In how many days can C alone dig two such holes?

> (A) 24 days

(B) 48 days

(C) 10 days

(D) 8 days

А ਇੱਕ ਖੁੱਡ ਨੂੰ 40 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਦ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ в ਇਸ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। C ਦੇ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ 12 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰ ਲਿਆ। C ਇਕੱਲਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਖੱਡ ਖੋਦ ਸਕਦਾ ਹੈ?

24 ਦਿਨ (A)

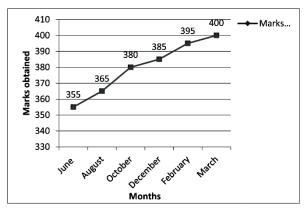
48 ਦਿਨ (B)

10 ਦਿਨ (C)

8 ਦਿਨ (D)

11

42. A school conducts periodical exams every second month. Maximum total marks in each periodical exam are 500. The aggregate marks obtained by one student in each periodical exam in a particular academic year are represented in the line-graph given below.

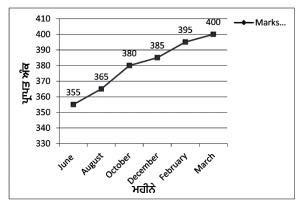

What is the percentage of marks obtained by the student in the periodical exams of December and February taken together?

- (A) 75.5%
- (B) 77%
- (C) 78%
- (D) 73.25%

- 43. A sum of money at simple interest amounts to ₹9,015 in 5 years and to ₹10,054 in 6 years. The sum is:
 - (A) ₹3,132
 - (B) ₹3,988
 - (C) ₹3,820
 - (D) ₹3,889

ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਹਰ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉੱਚਤਮ ਅੰਕ 500 ਹਨ। ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਰੇਖਾ-ਗਰਾਫ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ।

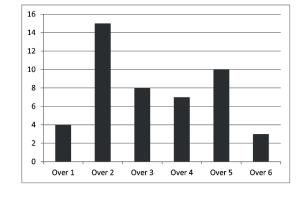

ਦਸੰਬਰ ਅਤੇ ਫ਼ਰਵਰੀ ਦੀਆਂ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਪਤੀਸ਼ਤ ਕੀ ਹੈ?

- (A) 75.5%
- 77% (B)
- 78% (C)
- 73.25% (D)
- ਇੱਕ ਰਾਸੀ ਸਧਾਰਣ ਵਿਆਜ 'ਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹9.015 ਅਤੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹10.054 ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:
- (A) ₹3,132
- (B) ₹3,988
- ₹3,820 (C)
- (D) ₹3,889

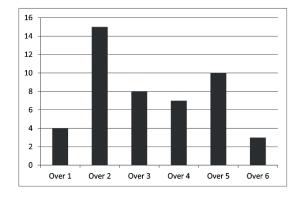
12

- 44. The cost of 30 flats was ₹60 lakh each. A builder sold $\frac{1}{3}$ of the flats at 15% profit and $\frac{1}{6}$ of the flats at 6% loss. If he suffers a net loss of 10% after selling the remaining flats, then what was his loss percentage in the remaining flats?
 - (A) 14%
 - (B) 14.3%
 - (C) 28%
 - (D) 14.5%
- 45. A sum fetched a total simple interest of ₹5,409 at the rate of 9% p.a. in 5 years. What is the sum?
 - (A) ₹12,325
 - (B) ₹12,020
 - (C) ₹12,000
 - (D) ₹18,523
- 46. The given bar graph shows the number of runs scored by a team in each of the first six overs of a match.

- In which over did the team score 10 runs?
- (A) Over 2
- (B) Over 3
- (C) Over 4
- (D) Over 5

- 30 ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ₹60 ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਫਲੈਟ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਬਿਲਡਰ ਨੇ ਜੂੰ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ 15% ਲਾਭ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜੂੰ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ 6% ਹਾਨੀ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ। ਜੇ ਉਹ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਫਲੈਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਲ 10% ਹਾਨੀ ਸਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਫਲੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਹਾਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਿੰਨੀ ਸੀ?
- (A) 14%
- (B) 14.3%
- (C) 28%
- (D) 14.5%
- ਇੱਕ ਧਨਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ₹5,409 ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।
- (A) ₹12,325
- (B) ₹12,020
- (C) ₹12,000
- (D) ₹18,523
- ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗ੍ਰਾਫ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਓਵਰਾਂ (Overs) ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੌੜਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- ਟੀਮ ਨੇ ਕਿਸ ਓਵਰ ਵਿੱਚ 10 ਦੌੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ?
- (A) ਓਵਰ 2
- (B) ਓਵਰ 3
- (C) ਓਵਰ 4
- (D) ਓਵਰ 5

47. Which of the following fractions is the greatest?

6 2 20 18 $\frac{1}{7}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{21}$, $\frac{1}{5}$

- (A)
- (B)
- 18 (C)
- (D)
- 48. If x = 0.00458 and y = 0.00542, then what is the value of $x^2 + y^2 + 2xy$?
 - (A) 1
 - (B) 0.01
 - (C) 0.001
 - (D) 0.0001
- 49. If the given number $\frac{45}{96 \times 400}$ is expressed ਜੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ $\frac{45}{96 \times 400}$ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ in simplest form and the denominator is expressed in the form of $2^n \times 5^m$, then what is the value of 'n'?
 - (A) 1
 - (B) 12
 - (C) 9
 - (D) 8
- 50. The average temperature of the first four days of a week is 37 °C and the next 2 days is 39 °C. If the average temperature of the week is 38 °C, then the temperature of the last day is:
 - (A) 40 °F
 - (B) 40 °C
 - (C) 37 °C
 - (D) 41 °C

ਹੇਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਭਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

6 2 20 18 $\frac{7}{3}, \frac{7}{21}, \frac{7}{5}$

- (A)
- (B)
- $\frac{18}{5}$ (C)
- 20 (D)

ਜੇ x = 0.00458 ਅਤੇ y = 0.00542 ਹੈ,

ਤਾਂ $x^2 + y^2 + 2xy$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?

- (A)
- (B) 0.01
- (C) 0.001
- (D) 0.0001

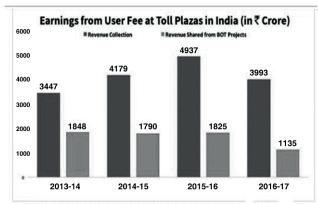
ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਨੂੰ $2^n \times 5^m$, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 'n' ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?

- (A) 1
- 12 (B)
- (C) 9
- (D) 8

ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 37 °C ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ 2 ਦਿਨਾਂ ਦਾ 39 °C ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 38 ℃ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

- (A) 40 °F
- (B) 40 °C
- (C) 37°C
- (D) 41°C

- 51. Seema bought a book and sold it to Reema with 20% of profit. After some days she needed that book and again bought that book from Reema. Reema sold that book to Seema at ₹396 with 10% of profit. What is the cost price of the book?
 - (A) ₹300
 - (B) ₹400
 - (C) ₹500
 - (D) ₹600
- 52. In the 9th class of a municipal school, the ratio of total students of section A to section B is 6:11. If 40% in section A are girls and 48% in section B are boys then what percentage of students in both the sections are boys?
 - (A) 54.8%
 - (B) 56.8%
 - (C) 45%
 - (D) 49%
- 53. Study the following bar graph and answer the questions based on it.

In which of the following years did the BOT projects contribute more to the revenue collection?

- (A) 2013-14
- (B) 2014-15
- (C) 2015-16
- (D) 2016-17

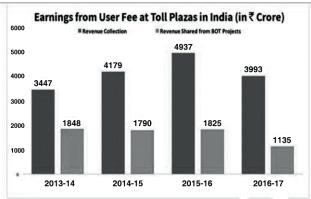
ਸੀਮਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ 20% ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਰੀਮਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਅਤੇ ਰੀਮਾ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਰੀਮਾ ਨੇ 10% ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ₹396 ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ। ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਕੀ ਸੀ?

- (A) ₹300
- (B) ₹400
- (C) ₹500
- (D) ₹600

ਨਗਰਪਾਲਕਾ ਸਕੂਲ ਦੀ 9ਵੀਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ A ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ B ਦੇ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 6 : 11 ਹੈ। ਜੇ ਸੈਕਸ਼ਨ A ਵਿੱਚ 40% ਕੁੜੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ B ਵਿੱਚ 48% ਮੁੰਡੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੁੰਡੇ ਹਨ?

- (A) 54.8%
- (B) 56.8%
- (C) 45%
- (D) 49%

ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਬਾਰ ਗ੍ਰਾਫ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ BOT ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੇ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ?

- (A) 2013-14
- (B) 2014-15
- (C) 2015-16
- (D) 2016-17

54. If 60% of $\frac{3}{5}$ of a number is 63, then the

number is:

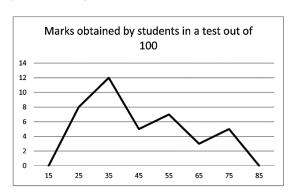
- (A) 125
- (B) 100
- (C) 150
- (D) 175

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਦੇ $\frac{3}{5}$ ਦਾ 60% , 63 ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ

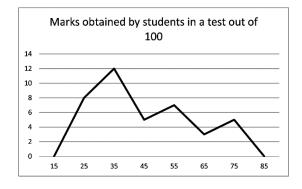
ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (A) 125
- (B) 100
- (C) 150
- (D) 175

55. The given frequency polygon represents data obtained from a grouped frequency distribution giving test scores of students. The class marks are given along the horizontal axis and the frequencies are given along the vertical axis.

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਬਹੁਭੁਜ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅੰਕ ਦਰਸਾ ਰਹੀ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ ਲੇਟਵੀਂ ਧੁਰੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਧੁਰੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

In which class interval do the marks obtained by the fewest number of students lie?

- (A) 60.5-70.5
- (B) 59.5-69.5
- (C) 54.5-74.5
- (D) 60-70

ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਕਿਸ ਵਰਗ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ?

- (A) 60.5-70.5
- (B) 59.5-69.5
- (C) 54.5-74.5
- (D) 60-70

Mental Ability and Logical Reasoning / ਮਾਨਿਸਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ

56. Select the number that will come next in the following series.

5, 6, 14, 45, ____

- (A) 90
- (B) 93
- (C) 138
- (D) 184
- 57. Select the letter that can replace the question mark (?) in the following series. F, G, I, L,?
 - (A) M
 - (B) N
 - (C) O
 - (D) P
- 58. Select the number that can replace the question mark (?) in the following series. 32, 37, 44, 49, 56, 61, ?
 - (A) 66
 - (B) 67
 - (C) 68
 - (D) 70
- 59. Select the letter-cluster that can replace the question mark (?) in the following series.

YXW, VUT, ?, PON

- (A) QRS
- (B) SRQ
- (C) RSQ
- (D) QSR
- 60. Select the letter-cluster that can replace the question mark (?) in the following series.

DJPV, CHMR, BFJN, ?

- (A) ACGI
- (B) ACHJ
- (C) ADGJ
- (D) ADJG

ਉਸ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ (____) 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।

5, 6, 14, 45, ____

- (A) 90
- (B) 93
- (C) 138
- (D) 184

ਉਹ ਅੱਖਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

F, G, I, L, ?

- (A) M
- (B) N
- (C) O
- (D) P

ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ। 32, 37, 44, 49, 56, 61, ?

- (A) 66
- (B) 67
- (C) 68
- (D) 70

ਉਹ ਅੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ। YXW, VUT, ?, PON

- (A) QRS
- (B) SRQ
- (C) RSQ
- (D) QSR

ਉਹ ਅੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ। DJPV, CHMR, BFJN, ?

- (A) ACGI
- (B) ACHJ
- (C) ADGJ
- (D) ADJG

17

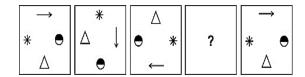
61.	Six friends P, Q, R, S, T and U were aged
	differently. Number of persons elder to Q
	was thrice as that the number of persons
	younger to S. P was younger to S. U was
	younger to R but elder to T. Who was the
	2nd eldest person?

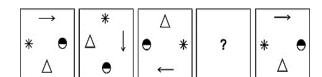
ਛੇ ਦੋਸਤ P, Q, R, S, T ਅਤੇ U ਦੀ ਉਮਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀ। Q ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ S ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਸੀ। P, S ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ। U, R ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਪਰ T ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਸੀ?

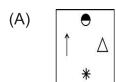
- (A) R
- (B) T
- (C) U
- (D) S

- (A) R
- (B) T
- (C) U
- (D) S
- 62. Which of the following answer figure completes the series of the question figure?

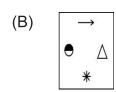
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ?

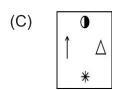

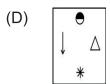

(B) → △ • △ *

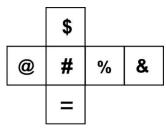

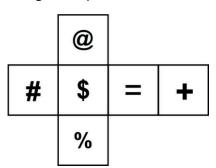

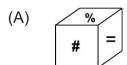
18

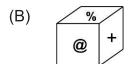
63. The following figure is folded to form a cube. Which of the following pairs of symbols will be on opposite sides?

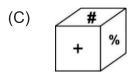

- (A) # and %
- (B) @ and &
- (C) # and =
- (D) @ and %
- 64. The following figure is folded to form a cube. Which representation of the cube in the given option is correct one?

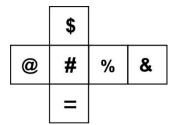

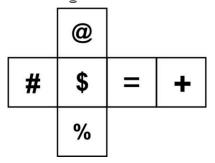

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੋੜਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੇਵੇਗਾ?

- (A) # ਅਤੇ %
- (B) @ ਅਤੇ &
- (C) # ਅਤੇ =
- (D) @ ਅਤੇ %

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘਣ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਨਿਰੂਪਣ ਸਹੀ ਹੈ?

(B) % +

(C) # %

(D) @ =

65.		s the brother of the mother of the of N, then how is M related to N?		M, N ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਤਾਂ M ਦਾ N ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?
	(A) (B) (C) (D)	Sister's husband Wife's brother Brother Son	(A) (B) (C) (D)	ਭੈਣ ਦਾ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਭਰਾ ਭਰਾ ਪੁੱਤਰ
66.	letter	the missing term in the following series: ,, EJO, FKP		ਦੇੱਤੀ ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਪਤਾ ਕਰੋ: I,, EJO, FKP
	(A)	DFG	(A)	DFG
	(B)	EIM	(B)	EIM
	(C)	DIN	(C)	DIN
	(D)	EJN	(D)	EJN
67.	letter	the missing term in the following series: , VW, YZ		ਦੇੱਤੀ ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਪਤਾ ਕਰੋ: , VW, YZ
	(A)	ST	(A)	ST
	(B)	QR	(B)	QR
	(C)	RS	(C)	RS
	(D)	TU	(D)	TU
68.	and a 'A × E 'A + E 'A + E 'A - E In the	y the following arrangement carefully answer the question given below: B' means 'A is father of B' B' means 'A is daughter of B' B' means 'A is mother of B' B' means 'A is brother of B' E expression A ÷ B – C × D, how is A ed to D?	ਅਤੇ ਹੈ 'A × l 'A ÷ l 'A – l	ਹੋਈ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ' B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਧੀ ਹੈ' B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ' B' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ' ਜਕ A ÷ B – C × D ਵਿੱਚ, A ਦਾ D ਨਾਲ ਕੀ ਾ ਹੈ?
	(A)	Father's mother	(A)	ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਾਤਾ
	(B)	Sister	(B)	ਭੈਣ
	(C)	Mother	(C)	ਮਾਤਾ
	(D)	Father	(D)	ਪਿਤਾ

20

69. In this question, three statements have been given followed by two conclusions numbered I and II. Assuming that all information in the statement is true, analyse the two conclusions together and determine whether any of them logically and definitely follow(s) from the information given in the statement.

Statement I: Some angels are devils. Statement II: No devil is demon. Statement III: All demon are gods.

Conclusion:

- I) All devils being gods is a possibility.
- II) Some devils are gods.
- (A) Only I follows
- (B) Only II follows
- (C) Both I and II follows
- (D) Neither I nor II follows
- 70. In the question given below, there are two statements marked as Assertion (A) and Reason (R). Mark your answer as per the codes in options.

Assertion (A): Kashmir is colder than Delhi.

Reason (R): Kashmir is at a higher altitude as compared to Delhi.

- (A) Both A and R are true and R is the correct explanation of A.
- (B) Both A and R are true but R is not the correct explanation of A.

21

- (C) A is true but R is false.
- (D) A is false but R is true.

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਸੰਖਿਆ। ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ।। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਟਾ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਕ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ ।: ਕੁਝ ਦੇਵਤੇ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਹਨ। ਕਥਨ ॥: ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਦੈਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਥਨ ॥: ਸਾਰੇ ਦੈਂਤ, ਰੱਬ ਹਨ।

ਸਿੱਟੇ: ।) ਸਾਰੇ ਸ਼ੈਤਾਨਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ॥) ਕੁਝ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਰੱਬ ਹਨ।

- (A) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ। ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (B) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (C) ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟੇ। ਅਤੇ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
- (D) ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ। ਨਾਹੀਂ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ (A) ਅਤੇ ਕਾਰਨ (R) ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰੋ।

ਦਾਅਵਾ (A): ਕਸ਼ਮੀਰ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਠੰਡਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ (R): ਕਸ਼ਮੀਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਹੈ।

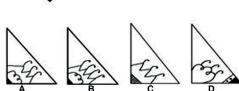
- (A) ਦੋਵੇਂ A ਅਤੇ R ਸੱਚ ਹਨ ਅਤੇ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।
- (B) ਦੋਵੇਂ A ਅਤੇ R ਸੱਚ ਹਨ ਪਰ R, A ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (C) A ਸਹੀ ਪਰ R ਗਲਤ ਹੈ
- (D) A ਗਲਤ ਹੈ ਪਰ R ਸਹੀ ਹੈ।

71. Select the correct alternative which can complete the figure:

ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

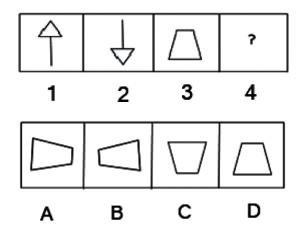

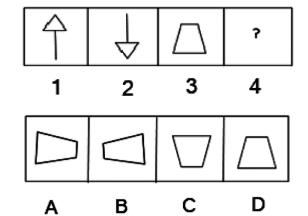

- (A) B
- (B) C
- (C) D
- (D) A

- (A) B
- (B) C
- (C) D
- (D) A
- 72. Select an appropriate figure from the answer figure to fit it in the place of ?

ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।

- (A) A
- (B) B
- (C) C
- (D) D

- (A) A
- (B) B
- (C) C
- (D) D

73. Which number will come in place of the question mark (?) in the given number series?

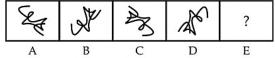
5, 6, 10, 18, 20, ?, 40, 162

- (A) 54
- (B) 65
- (C) 108
- (D) 136
- 74. Select the answer figure that can replace the question mark (?) in the series given in the problem figure.

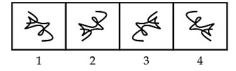
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਖਿਆ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਆਵੇਗੀ? 5, 6, 10, 18, 20, ?, 40, 162

- (A) 54
- 65 (B)
- 108 (C)
- (D) 136
- ਉਹ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਚਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

Problem Fig.

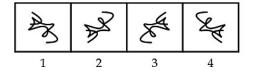
Answer Fig.

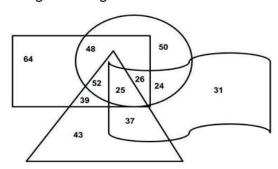
- (A) 1
- (B) 2
- (C) 3
- (D) 4

Problem Fig.

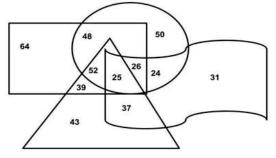
Answer Fig.

- (A) 1
- 2 (B)
- (C) 3
- 4 (D)
- 75. Which of the following numbers are present in only 3 geometrical figures in the given diagram?

ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 3 ਜਿਓਮੈਟ੍ਰਿਕਲ (ਰੇਖਾ-ਗਣਿਤੀ) ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ?

- (A) (39, 52)
- (B) (26, 52)
- (C) (24, 25, 26, 52)
- (D) (25, 26, 52)

- (A) (39, 52)
- (26, 52)(B)
- (24, 25, 26, 52)(C)
- (25, 26, 52)(D)

Language Skills (Punjabi/ English) / ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ/ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)						
76.	' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।					
	(A)	Help				
	(B)	Relief				
	(C)	Relive				
	(D)	Rescue				
77.	Given below is a sentence that is jumbled. Select the option that shows the correct					

- order of the fragments to form a meaningful sentence.
 - P. see that woman
 - Q. along the street
 - R. I often
 - S. walking
 - (A) **PQRS**
 - (B) **RSRQ**
 - (C) **RQPS**
 - (D) **RPSQ**
- 78. Select the most appropriate ANTONYM of the given word.

REPEL

- (A) Attract
- (B) Magnet
- (C) Substituent
- (D) Sharp
- 79. Select the most appropriate SYNONYM of the given word.

BLARE

- (A) Hinder
- (B) Ponder
- (C) Plead
- (D) Scream
- 80. Identify the segment in the sentence which contains a grammatical error. I do not / agree to / you in / this matter.
 - (A) I do not
 - (B) agree to
 - (C) you in
 - (D) this matter.

English Passage

Read the following passage carefully and answer the given questions from Q 81 to Q 85.

Super-30 is a philanthropic mission for the upliftment of talented students from underprivileged community and the moving sprit behind the initiative is Anand Kumar, a mathematician. He has, through his initiative, ushered in a silent reawakening in Bihar, having produced IITians out of the students from the underprivileged sections of the society. In less than seven years, 187 students – right from the son of a sweeper, rickshaw-puller and landless laborer to the progeny of a security guard or green-grocer – have made it to India's prime institutions. The initiative was named Super-30 because it started with a short-listing of 30 poor but talented students. All of them were super in talent, says Anand. Initially, making arrangement for 30 students was not an easy job, but Anand's family extended all help in his endeavor.

Anand generated finances by tutoring students of other schools while his mother, Jayanti Devi, cooked food for the students. For the students, there was only one goal – to study hard. What followed was rigorous training of the students and the results came as a big surprise in the very first year.

It motivated Anand to put in more efforts along with his team of dedicated teachers. In the last seven years, 182 students have made it to different IITs in the country.

In 2003, when Super-30 started its journey, 18 out of 30 students has cracked JEE. The very next year, the number jumped to 22. In 2005, it improved further to 26. Continuing the trend, 28 students made it in 2006 and 2007. The magic moment came in 2008 when the result was an astonishing 30 out of 30. Super-30 had hit the bull's eye. It was a dream comes true for Anand and his team. Super-30 had done it again in 2009. It had been 30 out of 30 for the second year in succession. Anand says that the thrust would be on developing inquisitiveness — so very important for science and mathematics education. From 2010 onwards, he has decided to increase the intake from the existing 30 to 60 students. Poor students from other states would also get an opportunity to be a part of the program.

The genesis of Super-30 has a lot to do with the hardship that Anand had to face when he was still a student. After the demise of his father, a postal employee, he got the offer for a clerical job on compassionate grounds, but he refused it. He wanted to continue his studies but faced heavy odds. Later, his mother started making papads, called 'Anand papads', and other home-made products, which Anand sold from house to house. As days rolled by, some started calling him papadwala ladka. But, for Anand, it was just a passing phase. He worked hard to make a living and in his spare time, studied mathematics. The struggle gave him an opportunity to feel the pains of likes of him. It was an urge from within that led to the birth of 'Ramanujan School of Mathematics and Super-30'.

81.	Why did Anand decide against choosing a clerical job?					
	(A)	He wanted to establish a school.				
	(B)	He wanted to go to Cambridge University.				
	(C)	He wanted to continue his studies.				
	(D)	He wanted to help the poor.				
82.	Choose the correct synonym of 'Genesis'.					
	(A)	Movement				
	(B)	Beginning				
	(C)	Functioning				
	(D)	Possibility				
83.	Students from which state were selected by Anand Kumar?					
	(A)	Uttar Pradesh				
	(B)	Madhya Pradesh				
	(C)	Bihar				
	(D)	Odisha				
84.	How many students have made it to different IITs in the country in the last seven					
	years	?				
	(A)	250				
	(B)	195				
	(C)	267				
	(D)	182				
85.	What led to the surprising result in the first year?					
	(A)	Huge financial support				
	(B)	Immense opportunities				
	(C)	Rigorous training				
	(D)	Struggle for survival				
86.	'Ram and Sham both are happy' ਵਾਕ ਦਾ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।					
	(A)	ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੈ।				
	(B)	ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹਨ।				
	(C)	ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ।				
	(D)	ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ।				

- 87. 'ਜੋ ਆਪ ਨਾਲ ਬੀਤੀ ਹੋਵੇ', ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।
 - (A) ਜੱਗਬੀਤੀ
 - (B) ਖਦਬੀਤੀ
 - (C) ਹੱਡਬੀਤੀ
 - (D) ਆਪਬੀਤੀ
- ^{88.} ′ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ _____', ਅਖਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।
 - (A) ਚਾਚੀ
 - (B) ਝਾਈ
 - (C) ਭਾਈ
 - (D) ਤਾਈ
- 89. [']ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਂਵਾਂ ਮਾਣਨਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
 - (A) ਠੰਡ ਲੱਗਣੀ
 - (B) ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਮਿਲਣੀ
 - (C) ਸੁੱਖ ਮਿਲਣਾ
 - (D) ਠੰਡੀ ਥਾਂ ਬੈਠਣਾ
- ^{90.} ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚਣੋ।
 - (A) ਮਾਲੱਕ
 - (B) ਮਲਿਕ
 - (C) ਮਾਲਿੱਕ
 - (D) ਮਾਲਿਕ

Passage_Punjabi

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰ91 ਤੋਂ ਪ੍ਰ95 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਜੋੜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਕਾਵਿ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਬਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜੁਗਲ ਗਾਇਕੀ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ 'ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਵਾਰ' (ਟਿਕੇ ਦੀ ਵਾਰ) ਦਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਫਨ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਚ ਸਥਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ । ਇਸ ਵਾਰ ਦਾ ਗਾਇਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਬਾਬੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇ ਤਿਲਕ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਗੁਰ-ਜੋਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵੱਖ ਗੁਰੂ-ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਪਲਟਣ ਵਰਗੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰਮਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਰੁੱਸਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 'ਹੁਨਰ ਦਾ ਮਾਣ' ਸੀ ਅਤੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਏ ਦੀ ਆਸ ਵੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁੱਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਚ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਆਉਣ ਨਾਲ (ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ ਨਾਲ) 'ਸ਼ਰਧਾ' ਤੇ 'ਹੁਨਰ' ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਪਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਗਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

27

91.	ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦਾ ਕੀ ਦਰਜਾ ਸੀ ?						
	(A)	ਦਾਸ ਵਾਲਾ					
	(B)	ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਹੁਨਰਵਾਲਾ					
	(C)	ਦਰਬਾਰੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਾਲਾ					
	(D)	ਰਸੋਈਏ ਦਾ					
92.	ਸੱਤਾ ਬਲਵੰਡ ਰਚਿਤ ਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?						
	(A)	ਗੁਰੂ-ਜੋਤ ਦੀ ਏਕਤਾ					
	(B)	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰੂ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ					
	(C)	ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆ					
	(D)	ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ					
93.	ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਰੂਪ ਸੀ।						
	(A)	ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ					
	(B)	ਸੁਗਮ ਗਾਇਨ					
	(C)	ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ					
	(D)	ਜੁਗਲ ਗਾਇਕੀ					
94.	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਦੀ ਰਚਿਤ ਕਿਹੜੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?						
	(A)	ਮੂਸੇ ਕੀ ਵਾਰ					
	(B)	ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ					
	(C)	ਬਸੰਤ ਕੀ ਵਾਰ					
	(D)	ਸਲੋਕ ਤੇ ਅਸਟਪਦੀਆਂ					
95.	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ :						
	(A)	ਰਬਾਬੀ					
	(B)	ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸੇਵਕ					
	(C)	ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਤੇ ਬਲਵੰਡ ਜੀ					
	(D)	ਵਾਰ ਰਾਮਕਲੀ					

	Digital Literacy and Awareness / ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ					
96.	What type of an input does the speech recognition device takes?			ਸਪੀਚ ਪਛਾਣ ਡਿਵਾਇਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨਪੁੱਟ ਲੈਦਾ ਹੈ?		
	(A)	Audio	(A)	ਆਡੀਓ		
	(B)	Video	(B)	ਵੀਡੀਓ ———		
	(C)	Text	(C)	ਲਿਖਤ		
	(D)	Image	(D)	ਚਿੱਤਰ		
97.	Netscape Navigator is a			ਕੇਪ ਨੈਵੀਗੇਟਰ (Netscape Navigator) ਹੈ।		
	(A)	browser	(A)	ਬ੍ਰਾਊਜਰ		
	(B)	e-mail	(B)	ਈ-ਮੇਲ		
	(C)	URL	(C)	URL		
	(D)	network	(D)	ਨੈਂਟਵਰਕ		
98.	In MS PowerPoint 2019, which shortcut key is used to create new presentation?		ਤਿਆਰ	PowerPoint 2019 ਵਿੱਚ, ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੈਜ਼ਨਟੇਸ਼ਨ ਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ-ਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?		
	(A)	Ctrl + N	(A)	Ctrl + N		
	(B)	Ctrl + J		Ctrl + J		
	(C)	Ctrl + A		Ctrl + A		
	(D)	Ctrl + M	(D)	Ctrl + M		
99.	In MS Word 2019, while using wild cards in search how many characters does '?' lets you to use?			MS Word 2019 ਵਿੱਚ, ਸਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਇਲਡ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, '?' ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?		
	(A)	3	(A)	3		
	(B)	1	(B)	1		
	(C)	2	(C)	2		
	(D)	4	(D)	4		
100.	Which of the following combination is NOT correct? I. Batch operation system – Second generation II. Time sharing operating system – Third generation		ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੁਮੇਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ।. ਬੈਚ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ - ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ॥. ਟਾਇਮ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ - ਤੀਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ			
	(A)	Only I	(A)	ਸਿਰਫ਼।		
	(B)	Only II	(B)	ਸਿਰਫ਼ ॥		
	(C)	Both I and II	(C)	। ਅਤੇ ॥ ਦੋਵੇਂ		
	(D)	Neither I nor II	(D)	ਨਾ ਤਾਂ। ਨਾ ਹੀ॥		

Read the following instructions carefully:

- ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:
- Out of the four answer options given for each question, Candidate has to be darkened only one option as answer on the OMR Answer Sheet. The answer once marked can not be changed.
- 2. The candidate should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. The candidate should not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. The candidate must not write the Roll No. at any other place except the specified space in the OMR Answer Sheet.
- **3.** The candidate needs to write correct and same Test Booklet No. & Test Booklet Series in attendance sheet as these are printed on Test Booklet.
- **4.** Candidate needs to show his / her Admit Card whenever it is demanded by the Invigilator.
- **5.** Candidate is not allowed to leave the seat/ test center without taking special permission from Invigilator or Center Superintendent.
- **6.** The candidate is not allowed to leave the Test Hall without signing on attendance sheet & handing over OMR Answer Sheet to the Invigilator.
- **7.** Use of Pencil/Electronic/Manual Calculator is prohibited.
- **8.** The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Recruitment Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Recruitment Board.
- **9.** Candidate must return OMR Answer Sheet & Treasury Copy to invigilator once after the Examination is completed. Candidate can only leave the Examination Centre once after receiving the Candidate OMR copy from Invigilator.
- 10. The Candidates are required to submit the Test Booklet to the Invigilator after the exam.
- **11.** Question Paper will be available on Recruitment Portal for future references within 24 hours after last shift of examination is completed.

- ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕਾਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- 2. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਮੁੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਇਧਰ-ਉੱਧਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਗ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਾ ਜਾਹੀਦਾ।
- ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਨ।
- ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- 5. ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ/ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ।
- ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਡਿਊਟੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੈਂਪੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 7. ਪੈਨਸਿਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੇਨਿਕ/ਮੈਨੁਅਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਅਣੁਚਿਤ ਢੰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ੳਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ/ਕਰੇਗੀ। ਨਿਗਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 11. ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਿਫ਼ਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਭਰਤੀ ਪੋਰਟਲ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ।

Note: English Language will prevail if there is any discrepancy in instructions for Punjabi Language. ਨੇਟ: ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਹਦਾਇਤ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਹੋਵੇਗੀ।